

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

682

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *Area C en de levensvatbaarheid van de twee-statenoplossing* (ingezonden 21 oktober 2013).

Antwoord minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 4 december 2013)

Vraag 1 en 2

Wat is uw reactie op het rapport «Area C and the future of the Palestinian economy» van de Wereldbank?¹

Hoe beoordeelt u de bevinding van de Wereldbank dat beperkingen die Israël in de C-gebieden ten aanzien van vervoer, ontwikkeling, bouw, water, landbouw en handel oplegt, de Palestijnse economie jaarlijks voor miljarden euro's aan schade toebrengen en daarmee de grote afhankelijkheid van de Palestijnen van internationale hulp in stand houden?

Antwoord 1 en 2

De bevindingen in het rapport zijn ernstig, maar niet nieuw. Het rapport van de Wereldbank maakt eens te meer duidelijk hoe urgent een oplossing van het conflict is.

Vraag 3

Deelt u de mening van de Wereldbank dat herstel en duurzame groei van de Palestijnse economie in belangrijke mate afhangt van het potentieel om de C-gebieden economisch te kunnen benutten?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Bent u bereid bilateraal en in EU-verband actief te bevorderen dat de Israëlische regering genoemde beperkingen conform het verzoek van de Wereldbank opheft of verzacht, zodat de Palestijnen het economische potentieel van de C-gebieden voortaan beter kunnen benutten?

¹ «Area C and the future of the Palestinian economy», World Bank, 2 oktober 2013, <http://documents.worldbank.org/curated/en/2013/10/18344690/west-bank-gaza-area-c-future-palestinian-economy>

Antwoord 4

Nederland heeft er bij de Israëlische regering zowel in bilateraal als EU-verband meermaals op aangedrongen om Palestijnen ongelimiteerd toegang te verschaffen tot Area C en geen obstakels op te werpen voor de sociaal-economische ontwikkeling van dit gebied.

Vraag 5

Wat is uw reactie op zorgwekkende berichten over recentelijke ontwikkelingen in de C-gebieden, waaronder een stijging van het aantal huizen in nederzettingen en een stijging van het aantal vernielde huizen, zoals onder andere geconstateerd door de Verenigde Naties?²

Antwoord 5

Het kabinet acht de uitbreiding van nederzettingen evenals het vernielen van huizen van Palestijnen, inclusief de Bedoeïengemeenschap, in strijd met het internationaal recht en een bedreiging voor het vredesproces. Nederland heeft Israël opgeroepen de bouw van nederzettingen te bevriezen. Het kabinet keurt de sloop van huizen van Palestijnen in de bezette gebieden af.

Vraag 6

Herinnert u zich de EU Raadsconclusies van 14 mei 2012 over het Midden-Oosten vredesproces, waarin de lidstaten verklaarden dat sociaaleconomische ontwikkeling in de C-gebieden van doorslaggevend belang is voor de levensvatbaarheid van een toekomstige Palestijnse staat?

Antwoord 6

Ja.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de EU, terwijl vredesonderhandelingen plaatsvinden, zich concreet moet blijven inzetten om de levensvatbaarheid van de twee-statenoplossing te optimaliseren?

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Wat is de voortgang bij de implementatie van aanbevelingen uit de EU «Heads of Mission» rapporten betreffende Area C en Oost-Jeruzalem, die door de diplomatieke vertegenwoordigers van de lidstaten met grote urgentie zijn aangedragen om de levensvatbaarheid van de twee-statenoplossing te kunnen behouden?

Antwoord 8

De EU «Heads of Mission» rapporten zijn interne EU-documenten bedoeld voor interne beleidsvorming en worden niet gepubliceerd. Om die reden kan het kabinet geen uitspraak doen over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen.

Vraag 9

Hoe bevordert u dat de EU gecoördineerd en proactief de sociaaleconomische ontwikkeling van Palestijnen in de C-gebieden ondersteunt en daarmee de levensvatbaarheid van de twee-statenoplossing versterkt?

Antwoord 9

Nederland zet zich actief in voor het verbeteren van de coördinatie van de inspanningen van de internationale gemeenschap ten aanzien van Area C en voert hiertoe regelmatig overleg in EU-verband, als ook met het kantoor van de Kwartetgezant en het kantoor van de *UN Special Coordinator (UNSCO)*.

---

² «Closing the Gap: Palestinian State-building and Resumed Negotiations», Office of the UN Special Coordinator to the Middle East Peace Process, 25 september 2013, http://unispal.un.org/pdfs/AHLC-Sept2013_UNSCOrpt.pdf en «Protection of Civilians Weekly Report», OCHA-oPt, 10-16 september, http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2013_09_19_english.pdf

De verbetering van de sociaaleconomische leefomstandigheden van de Palestijnse bevolking in area C is een prioriteit van de EU. Daarom is besloten – in coördinatie met internationale partners en in samenwerking met de Palestijnse Autoriteit en vertegenwoordigers van de lokale bevolking – in te zetten op de planologische ontwikkeling van gemeenschappen in area C (*masterplanning*). Voor dezelfde gemeenschappen stelt de EU fondsen beschikbaar voor infrastructurele ontwikkeling.

Vraag 10

Wat doet Nederland in bilaterale zin om de levensvatbaarheid van de twee-statenoplossing op die manier te versterken? Kunt u in uw toelichting ingaan op de beoogde verbeteringen die worden vermeld in de EU Raadsconclusies van 14 mei 2012?

Antwoord 10

Nederland zet zich in bilaterale zin actief in ten behoeve van de sociaaleconomische leefomstandigheden in de C-gebieden. Nederland draagt financieel bij aan de rehabilitatie en het opnieuw in gebruik nemen van landbouwgronden waaronder Area C (*Land Development Programme*) en aan de assistentie van boeren met de ontwikkeling van een marktgerichte productie van tuinbouwproducten (*High Value Crops programme*). Binnenkort start Nederland de financiering van een volgend *Land Development Programme* waarvan 45% van het totale budget (€ 8 mln) wordt ingezet ten behoeve van gemeenschappen in Area C. Ten zuiden van de Hebron Hills zet Nederland in op watervoorziening van traditionele gemeenschappen in de C-gebieden aldaar.